

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

Єгору Доровських

foi+request-130505-

@

Про розгляд запиту

Міністерство юстиції України розглянуло Ваш запит на інформацію від 25.06.2024 (вх. № ПІ-Д-4205 від 25.06.2024) про надання роз'яснення та повідомляє.

Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом (стаття 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації»).

Запитувана Вами інформація не відображена та не задокументована Міністерством юстиції України, а отже не належить до публічної інформації, визначеної вищезазначеним Законом. Натомість вищезазначений запит потребує роз'яснення норм чинного законодавства.

Водночас роз'яснення законодавства має надаватися в умовах обізнаності з усіма обставинами, в розрізі яких постало відповідне питання юридичного характеру.

Крім того, надання роз'яснення щодо правового регулювання у конкретній ситуації базується на наведених даних та, як наслідок, може не враховувати всіх фактичних обставин, які мають місце в дійсності, однак не зазначені у зверненні.

Разом з тим в контексті порушеного питання зазначаємо, що книгою шостою Цивільного кодексу України «Спадкове право» передбачені загальні положення про спадкування, порядок спадкування за заповітом та за законом, порядок здійснення права на спадкування та оформлення права на спадщину.

Так, спадкуванням є перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців). Спадкування здійснюється за заповітом або за законом.

До складу спадщини входять усі права та обов'язки, що належали спадкодавцеві на момент відкриття спадщини і не припинилися внаслідок його смерті.

Спадщина відкривається внаслідок смерті особи або оголошення її померлою. Місцем відкриття спадщини є останнє місце проживання спадкодавця.

Спадкоємцями за заповітом і за законом можуть бути фізичні особи, які є живими на час відкриття спадщини, а також особи, які були зачаті за життя спадкодавця і народжені живими після відкриття спадщини.

Право власності на земельну ділянку переходить до спадкоємців на загальних підставах, із збереженням її цільового призначення.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 94023/ПІ-Д-4205/37.1 від 28.06.2024

Підписувач Горовець Євгеній Миколайович

Сертифікат 382367105294AF9704000000005E0500A5F37701

Дійсний з 24.09.2023 17:46:41 по 24.09.2024 17:46:41

До спадкоємців житлового будинку, інших будівель та споруд, об'єкта незавершеного будівництва, щодо якого зареєстровано право власності/спеціальне майнове право, переходить право власності або право користування земельною ділянкою, на якій вони розміщені.

Спадкоємець за заповітом чи за законом має право прийняти спадщину або не прийняти її. Не допускається прийняття спадщини з умовою чи із застереженням. Спадкоємець, який постійно проживав разом із спадкодавцем на час відкриття спадщини, вважається таким, що прийняв спадщину, якщо протягом строку, встановленого статтею 1270 цього Кодексу, він не заявив про відмову від неї.

Спадкоємець, який бажає прийняти спадщину, але на час відкриття спадщини не проживав постійно із спадкодавцем, має подати нотаріусу або в сільських населених пунктах – уповноваженій на це посадовій особі відповідного органу місцевого самоврядування заяву про прийняття спадщини.

Заява про прийняття спадщини подається спадкоємцем особисто.

Для прийняття спадщини встановлюється строк у шість місяців, який починається з часу відкриття спадщини. Якщо спадкоємець протягом строку, встановленого статтею 1270 цього Кодексу, не подав заяву про прийняття спадщини, він вважається таким, що не прийняв її.

За письмовою згодою спадкоємців, які прийняли спадщину, спадкоємець, який пропустив строк для прийняття спадщини, може подати заяву про прийняття спадщини нотаріусу або в сільських населених пунктах – уповноваженій на це посадовій особі відповідного органу місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини.

За позовом спадкоємця, який пропустив строк для прийняття спадщини з поважної причини, суд може визначити йому додатковий строк, достатній для подання ним заяви про прийняття спадщини.

Спадкоємець, який прийняв спадщину, у складі якої є майно та/або майнові права, які обтяжені, та/або нерухоме майно та інше майно, щодо якого здійснюється державна реєстрація, зобов'язаний звернутися до нотаріуса або в сільських населених пунктах – до уповноваженої на це посадової особи відповідного органу місцевого самоврядування за видачею йому свідоцтва про право на спадщину на таке майно. Свідоцтво про право на спадщину видається спадкоємцям після закінчення шести місяців з часу відкриття спадщини.

При цьому видача свідоцтва про право на спадщину згідно із Законом України «Про нотаріат» є нотаріальною дією, вчинення якої покладено на нотаріусів, які працюють в державних нотаріальних конторах, державних нотаріальних архівах (державні нотаріуси) або займаються приватною нотаріальною діяльністю (приватні нотаріуси).

Згідно з Порядком вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 № 296/5, видача свідоцтва про право на спадщину на майно, право власності на яке підлягає державній реєстрації, проводиться нотаріусом після подання документів, що посвідчують право власності спадкодавця на таке майно, крім випадків, передбачених пунктом 3 глави 7 розділу I цього Порядку, та перевірки відсутності заборони або арешту цього майна.

Додатково зазначаємо, що відносини, які виникають у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі – державна реєстрація прав), регулюються Законом України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» (далі – Закон) та іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Закону.

У Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно (далі – Державний реєстр прав) реєструються речові права та їх обтяження на земельні ділянки, а також на об'єкти нерухомого майна, розташовані на земельній ділянці, переміщення яких неможливе без їх знецінення та зміни призначення, а саме: житлові будинки, будівлі, споруди, а також їх

окремі частини, квартири, житлові та нежитлові приміщення, меліоративні мережі, складові частини меліоративної мережі (абзац перший частини першої статті 5 Закону).

Загальними засадами державної реєстрації прав є внесення відомостей до Державного реєстру прав виключно на підставах та в порядку, визначених Законом (пункт 4 частини першої статті 3 Закону).

Підстави для державної реєстрації прав визначені статтею 27 Закону.

Забезпечення проведення державної реєстрації прав відповідно до частини першої статті 6, статті 10 Закону належить, зокрема до повноважень нотаріусів.

Вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва, майбутнім об'єктом нерухомості та державної реєстрації права здійснюється на засадах одночасності (пункт 2¹ частини першої статті 3 Закону).

Особливості державної реєстрації прав у результаті вчинення нотаріальних дій з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва, майбутнім об'єктом нерухомості визначені статтею 31² Закону.

Відповідно до частини першої статті 31² Закону державна реєстрація прав у результаті вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва, майбутнім об'єктом нерухомості, що має наслідком набуття, зміну чи припинення речових прав, їх обтяжень одночасно із вчиненням такої нотаріальної дії, проводиться нотаріусом, яким вчинено відповідну нотаріальну дію, крім випадків, передбачених цією статтею.

Нотаріус у результаті вчинення нотаріальної дії з нерухомим майном, об'єктом незавершеного будівництва, майбутнім об'єктом нерухомості, що має наслідком набуття, зміну чи припинення речових прав, їх обтяжень одночасно зі вчиненням такої нотаріальної дії, самостійно формує та реєструє заяву про державну реєстрацію прав та проводить державну реєстрацію прав у порядку, передбаченому цим Законом (частина шоста статті 31² Закону).

Таким чином, з метою реалізації права на спадкування рекомендуємо звернутись до державної нотаріальної контори або приватного нотаріуса за місцем відкриття спадщини.

Перший заступник Міністра

Євгеній ГОРОВЕЦЬ